

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL PRELIMINARAUS VALSTYBĖS FINANSUOJAMŲ TRUMPOSIOS PAKOPOS, PIRMOSIOS PAKOPOS IR VIENTISŲJŲ STUDIJŲ, ANTROSIOS PAKOPOS, DOKTORANTŪROS, PROFESINIŲ STUDIJŲ VIETŲ, Į KURIAS 2026 METAIS PRIIMAMI STUDENTAI, SKAIČIAUS, STUDIJŲ STIPENDIJŲ SKAIČIAUS IR SKIRIAMO VALSTYBĖS FINANSAVIMO PAGAL STUDIJŲ PAKOPAS, STUDIJŲ KRYPČIŲ GRUPES, MOKSLO, MENO SRITIS SĄRAŠŲ PATVIRTINIMO IR VALSTYBĖS FINANSUOJAMŲ STUDIJŲ VIETŲ ANTRAJAI KONKURSINEI EILEI SUDARYTI SKAIČIAUS IR SKIRIAMO VALSTYBĖS FINANSAVIMO NUSTATYMO“ PROJEKTĄ (TOLIAU – NUTARIMO PROJEKTAS) LYDINČIOJI INFORMACIJA

Lietuvos Respublikos Vyriausybės Teisės grupės siūlymas: Papildomai pažymime, kad Projekto teikime yra nurodyta, jog atsižvelgiama į demografinius rodiklius, tačiau nepateikiama informacija, ar atsižvelgta, pavyzdžiui, į kiekvienais metais aktualius Mokinių registro duomenis dėl baigiamųjų klasių mokinių bendro (suminio) skaičiaus pokyčių, kurie tiesiogiai siejasi su brandos atestatus gavusiųjų mokinių bendruoju (suminiu) skaičiumi ir stojančiųjų į valstybės finansuojamas vietas aukštosiose mokyklose skaičiumi. Atkreipiame dėmesį, kad, LAMA BPO duomenimis, skirtingais metais šie pokyčiai gali svyruoti didesnėje amplitudėje nei pastaraisiais metais Vyriausybės nutarimais nustatomi preliminarūs valstybės finansuojamų trumposios pakopos, pirmosios pakopos ir vientisosioms studijoms numatytų valstybės finansuojamų studijų vietų skaičiai pagal studijų kryptių grupes, todėl siūlytume papildomai įvertinti ir šiuo aspektu.

Atsakydami į Lietuvos Respublikos Vyriausybės Teisės grupės pateiktą siūlymą, manome, kad tikslingiau būtų nagrinėti ne Mokinių registro duomenis apie baigiamųjų klasių mokinių bendrą skaičių, o atitinkamais metais VBE laikyti pasirinkusių asmenų skaičių.

1 lentelė. Demografinės, VBE pasirinkimo, stojimo į AM tendencijos – bendrieji duomenys.

2039 m.	2034 m.	2029 m.	2026 m.	2025 m.	18-mečių skaičius Lietuvoje 2026 m. pradžioje ir prognozuojamas jų skaičius ateityje:				
22 679	29 135	30 221	27 944	27 670					
			2026 m.*	2025 m.	2024 m.	2023 m.	2022 m.	2021 m.	2020 m.
VBE laikyti pasirinko:			29 565***	27 050	27 682	27 479	27 648	27 539	28 254
lietuvių kalbos ir literatūros (A)**			17 945	17 480	17 728	17 362	17 481	17 099	17 178
lietuvių kalbos ir literatūros (B)**			9 352	8 385					
matematikos (A)**			14 405	13 173	17 164	16 520	16 807	16 703	16 603
matematikos (B)**			8 930	7 366					
anglų kalbos			19 599	19 146	18 465	18 258	18 527	18 318	18 985
Stojimo metais brandos atestatus gavusiųjų skaičius:				20 718	24 024	23 520	23 255	23 202	24 667
iš jų bendrojo ugdymo mokyklose				18 569	20 379	20 118	19 979	19 690	20 879
iš jų profesinio mokymo įstaigose				2 149	3 645	3 402	3 276	3 512	3 781
Skirta VF studijų vietų ir studijų stipendijų:			12 990	12 947	12 796	12 786	12 794	12 692	16 499
Pateikusiųjų prašymus studijuoti ir turinčiųjų brandos atestatą bei bent vieną pageidavimą skaičius:				27 811	26 137	27 547	26 176	26 442	30 282

iš jų stojimo metais baigė bendrojo ugdymo mokyklas		12 585	12 497	13 631	13 370	13 185	13 453
dalį nuo stojimo metais bendrojo ugdymo mokyklų abiturientų, proc.		67,8 %	61,3 %	67,8 %	66,9 %	67 %	64,4 %
iš jų stojimo metais baigė profesinio mokymo įstaigas		111	64	89	105	104	106
dalį nuo stojimo metais profesinio mokymo įstaigos abiturientų, proc.		5,2 %	1,8 %	2,6 %	3,2 %	3 %	2,8 %
Konkurse dalyvavusiųjų ir turinčių teisę į VF studijų vietą ar į studijų stipendiją skaičius:		19 876	18 356	16 012	14 038	15 934	16 868
iš jų einamųjų metų atestatus turinčių asmenų		11 753	11 231	10 143	8 364	10 058	8 662
Sudarytų studijų sutarčių dėl VF studijų vietų ar vietų su studijų stipendija skaičius (pirmosios pakopos ir vientisosios studijos):		12 577	12 468	12 339	11 713	12 560	13 465
Stojimo metais bendrojo ugdymo mokyklų abiturientų sudarytų sutarčių dėl VF studijų vietos ar vietos su studijų stipendija skaičius:		8 563	8 486	8 253	7 185	8 350	7 483

Duomenų šaltinis – LR ŠMSM, NŠA, LAMA BPO, VDA.

Pastaba: *Preliminarūs duomenys. **A ir B kurso VBE numatyti nuo 2025 m. *** apima: buvusius mokinius; eksternus; mokinius.

2 lentelė. Numatomas abiturientų skaičius (Mokinių registro duomenys).

Institucijos tipas	2026 m. prognozuojamas abiturientų skaičius pagal 2025–2026 mokslo metų dabartinių 12 klasių mokinių skaičių	2027 m. prognozuojamas abiturientų skaičius pagal 2025–2026 mokslo metų dabartinių 11 klasių mokinių skaičių	2028 m. prognozuojamas abiturientų skaičius pagal 2025–2026 mokslo metų dabartinių 10 klasių mokinių skaičių	2029 m. prognozuojamas abiturientų skaičius pagal 2025–2026 mokslo metų dabartinių 9 klasių mokinių skaičių
Profesinio mokymo įstaiga – numatomas abiturientų skaičius, kurie mokosi pagal profesinio mokymo programą kartu su vidurinio ugdymo programa.	4 625	5 022	1 908	1 430
Bendrojo ugdymo mokykla – numatomas abiturientų skaičius, besimokančių pagal vidurinio ugdymo programą.	22 494	24 749	29 759	29 758
Iš viso	27 119	29 771	31 667	31 188

Duomenų šaltinis – NŠA.

Lietuvos Respublikos Vyriausybės Socialinės politikos grupė siūlymai:

- 1. Projekte antrajai konkursinei eilei siūloma nustatyti 1 316 studijų vietų ir 1 681,1 tūkst. eurų valstybės finansavimą. Siūlytina teikime nurodyti, kokią procentinę dalį nuo bendro valstybės finansuojamų studijų vietų ir finansavimo dydžio sudaro siūlomas skaičius, ar jis atitinka Mokslo ir studijų įstatyme nustatytą procentinį dydį, ir pateikti pasirinkto dydžio pagrindimą.**

Atsakydami į Lietuvos Respublikos Vyriausybės Socialinės politikos grupės siūlymą, informuojame, kad antrajai konkursinei eilei formuoti numatoma skirti 1 316 (10,3 proc.) valstybės finansuojamų studijų vietų ir 1 681,1 tūkst. eurų (10,4 proc.) valstybės finansavimo lėšų, apskaičiuotų nuo pirmosios pakopos ir vientisųjų studijų valstybės finansuojamų studijų vietų (lėšų) apimties.

Pažymime, kad Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo 77 straipsnio 3 dalyje nustatyta, jog antrajai konkursinei eilei sudaryti Vyriausybė skiria ne mažiau kaip 10 procentų valstybės finansuojamų studijų vietų ir valstybės finansavimo lėšų, nustatytų pagal atitinkamais metais į pirmosios pakopos ir vientisąsias studijas priimamų asmenų preliminarų valstybės finansuojamų studijų vietų skaičių ir skiriamą valstybės finansavimą.

- 2. Projekto teikime nurodomas papildomų lėšų poreikis 2027–2029 metams, tačiau nepateikiamas visas numatomas valstybės biudžeto lėšų poreikis, reikalingas nutarimo įgyvendinimui kiekvienais iš šių metų. Siūlytina teikime pateikti šią informaciją.**

Visas valstybės biudžeto lėšų poreikis 2027–2029 metams (įskaitant nurodytą papildomų lėšų poreikį), kurio reikės nutarimui įgyvendinti (2026 m. priimtiems VF studentams finansuoti) sudarys 257 684,2 tūkst. Eur, iš jų: 2027 m. – 95 561,6 tūkst. Eur, 2028 m. – 90 329,4 tūkst. Eur, 2029 m. – 71 793,2 tūkst. Eur.

- 3. Projekto teikime nepateikta informacija apie Lietuvos kolegijų direktorių konferencijos poziciją dėl nutarimo projekto. Atsižvelgiant į tai, kad projektas buvo teiktas derinti Lietuvos kolegijų direktorių konferencijai, siūlytina teikimą papildyti informacija apie jos pateiktą (ar nepateiktą) poziciją.**

Atsakydami į Lietuvos Respublikos Vyriausybės Socialinės politikos grupės siūlymą, pažymime, kad, kaip ir nurodėme teikime, Lietuvos kolegijų direktorių konferencijos pastabos ir siūlymai yra susiję tik su Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro įsakymo „Dėl preliminarus valstybės finansuojamų trumposios pakopos, pirmosios pakopos ir vientisųjų studijų vietų, į kurias 2026 metais priimami studentai, skaičiaus, studijų stipendijų skaičiaus ir skiriamo valstybės finansavimo, taip pat antrajai konkursinei eilei formuoti skiriamo pirmosios pakopos ir vientisųjų studijų valstybės finansuojamų vietų skaičiaus nustatymo“ projektu, o ne su Nutarimo projektu.

Informuojame, kad pastabos ir siūlymai šiuo metu yra nagrinėjami, o apie priimtus sprendimus, neviršijant Nutarimo projekte numatytų lėšų, institucijos bus informuotos atskirai.